

RÅDET FOR
DEN EUROPÆISKE UNION

Bruxelles, den 19. december 2003 (13.01)
(OR. en)

16195/03

POLGEN 91

NOTE

fra: den irske og den nederlandske delegation

til: delegationerne

Vedr.: **Rådets arbejdsprogram for 2004 forelagt af det kommende irske og det kommende nederlandske formandskab (endelig udgave)**

EU i 2004: Udnyttelse af mulighederne i den udvidede Union

Det irske og det nederlandske formandskab for 2004 foreslår i fællesskab følgende program for og tilrettelæggelse af Rådets arbejde i 2004.

Målet med dette program er at skabe kontinuitet og formulere de udfordringer, der skal tages op i 2004 i fortsættelse af det arbejde, det græske og det italienske formandskab har udført i 2003.

Da et nyt Europa-Parlament træder sammen, og en ny Kommission tiltræder i løbet af året, er det nødvendigt, at Rådet prioriterer og fokuserer sit lovgivningsprogram, så målsætningerne kan opfyldes inden for den relativt korte tidsfrist, der er til rådighed.

Rådet vil gennemføre sit lovgivningsprogram i nært samarbejde med Europa-Parlamentet og herunder tage hensyn til Kommissionens årlige politikstrategi samt dens lovgivnings- og arbejdsprogram.

Som led i bestræbelserne på at bringe EU tættere på borgerne vil det irske og det nederlandske formandskab varetage arbejdet i Rådet på en så åben og gennemskelig måde som muligt.

INDHOLD

EU i 2004: Udnyttelse af mulighederne i den udvidede Union	1
Regeringskonferencen og institutionelle reformer	4
Sikring af en vellykket udvidelse	4
De fremtidige finansielle overslag	5
Gennemførelse og styrkelse af den nuværende politik	5
I. FREMME AF DEN EUROPÆISKE UDVIKLINGSMODEL GENNEM	
LISSABON-DAGSORDENEN	7
Lissabon-dagsordenen	7
A. Koordinering af den økonomiske politik, beskatning og finansielle tjenesteydelser	9
A.1. Koordinering af den økonomiske politik	9
A.2. Finansielle tjenesteydelser	10
A.3. Beskatningsspørgsmål	11
B. Mere effektive markeder og økonomisk reform	12
B.1. Fremme af det europæiske erhvervslivs konkurrenceevne	12
B.2. Det indre marked for tjenesteydelser	12
B.3. Forskning, viden, innovation og uddannelse	13
B.4. Telekommunikation og informationssamfundet	15
B.5. Energi	16
B.6. Kernekraft	16
B.7. Kemipolitik	16
B.8. Forbrugerpolitik	17
B.9. Selskabsret	17
B.10. Told	17
B.11. Transport	18
C. Konsolidering af den sociale dimension i et udvidet EU	21
C.1. Fremme af social sammenhængskraft i et udvidet EU	21
C.2. Beskæftigelse	22
C.3. Sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen	22
C.4. Rettigheder i forbindelse med beskæftigelse samt arbejdsmarkedsrelationer	23
C.5. Social beskyttelse	23
C.6. Ligestilling og ikke-forskelsbehandling	24
C.7. Sundhed	24
C.8. Ungdom og kultur	25
Ungdom	25
Kultur	26
Sport	26

D.	Sikring af bæredygtig udvikling	26
	D.1. Miljø	26
	D.2. Oversvømmelser	28
	D.3. Fysisk planlægning.....	29
	D.4. Landbrug og fødevarer sikkerhed.....	29
	D.5. Fiskeri.....	30
II.	ET OMRÅDE MED FRIHED, SIKKERHED OG RETFÆRDIGHED	31
E.	Asyl og indvandring	31
F.	Integration	33
G.	Politisamarbejde i straffesager (inkl. organiseret kriminalitet og terrorisme).....	33
H.	Retligt samarbejde i straffesager	34
I.	Narkotika	35
J.	Civilretligt samarbejde	36
K.	Eksterne aspekter.....	36
L.	Civilbeskyttelse	37
M.	Borgerne og forvaltningen.....	37
III.	MOD EN BEDRE VERDEN	38
N.	Accept af globalt ansvar	38
	N.1. EU's engagement i resten af verden	38
	N.2. Udvikling af den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik.....	39
O.	Opbygning af et internationalt multilateralt samarbejde	41
	O1. De Forenede Nationer	41
	O2. Menneskerettigheder	41
	O3. Udvikling.....	42
	O4. Multilateral handelspolitik	43
	O5. Ikke-spredning og nedrustning.....	44
P.	Udvidelse af området med fred og sikkerhed.....	45
	P1. Det vestlige Balkan	45
	P2. Forbindelserne med Rusland og et bredere Europa/initiativet vedrørende nye nabolande	46
	P3. Det sydlige Kaukasus og Centralasien.....	47
	P4. Samarbejde med OSCE og Europarådet	47
	P5. Mellemløstfredsprocessen og Middelhavsområdet.....	47
Q.	Uddybning af samarbejdet med centrale partnere	48
	Q1. De transatlantiske forbindelser.....	48
	Q2. Afrika	49
	Q3. Latinamerika og Caribien.....	49
	Q4. Asien	50

2004 er et år af stor betydning for Den Europæiske Union. Ti nye medlemsstater tiltræder EU. Arbejdet med udkastet til forfatningstraktat vil fortsætte. Der skal være nyvalg til Europa-Parlamentet, og der skal indsættes en ny Kommission. Der vil desuden blive indledt drøftelser om de nye finansielle overslag, som bliver afgørende for EU's finansielle landskab indtil 2013.

På baggrund heraf er Rådets centrale strategiske prioritet i 2004, at EU fortsat skal fungere effektivt, idet der samtidig sikres en vellykket integration af de nye medlemsstater.

Regeringskonferencen og institutionelle reformer

Det irske formandskab vil på baggrund af udfaldet af regeringskonferencens møde om udkastet til forfatningstraktat den 12.-13. december konsultere sine partnere og fremlægge en rapport på Det Europæiske Råds forårsmøde. Det vil afhængigt af udviklingen på det tidspunkt måske være muligt at udstikke mere præcise retningslinjer for det fremtidige arbejde. Der vil blive gjort alt, hvad der er muligt for at fremme regeringskonferencens arbejde så meget som muligt.

Sikring af en vellykket udvidelse

Rådet vil arbejde på at sikre, at de ti nye medlemsstater den 1. maj 2004 bliver gnidningsløst integreret i EU. De tiltrædende landes fremskridt med hensyn til at overtage og gennemføre gældende fællesskabsret vil fortsat blive overvåget frem til tiltrædelsen. Samtidig vil programmer på alle politikområder blive udvidet og tilpasset, så de nye medlemsstater kan integreres fuldt ud i de nuværende strategier og processer.

Republikken Cyperns tiltrædelse af Den Europæiske Union den 1. maj 2004 er fortsat en anledning til at nå frem til enighed om en samlet løsning på grundlag af forslagene fra De Forenede Nationers generalsekretær. Rådet vil støtte generalsekretærens bestræbelser og opfordre alle parter til igen at tage del i forhandlingsprocessen med henblik på at nå til enighed om en løsning, der giver mulighed for, at et forenet Cypern kan tiltræde EU.

Det Europæiske Råd i Thessaloniki gentog, at Bulgarien og Rumænien er en del af den igangværende udvidelsesproces, og at EU er besluttet på at støtte deres målsætning om at afslutte tiltrædelsesforhandlingerne i 2004 med henblik på tiltrædelse af EU i 2007. Tiltrædelsesforhandlingerne med Bulgarien og Rumænien bliver derfor en vigtig del af Rådets arbejde i 2004. Rådet vil også fortsat støtte Tyrkiets bestræbelser på at opfylde de politiske Københavnskriterier. Det reviderede tiltrædelsespartnerskab vil danne grundlag for forbindelserne med Tyrkiet med henblik på den afgørelse om indledning af tiltrædelsesforhandlinger, som Det Europæiske Råd skal træffe i december 2004.

De fremtidige finansielle overslag

EU's nuværende finansielle overslag udløber i 2006. Forhandlingerne om de kommende finansielle overslag samt ajourføringen af de relevante politikker og lovgivningsinstrumenter skal være afsluttet senest ved udgangen af 2005.

Eftersom disse forhandlinger er meget komplekse, og de nye finansielle rammer skal vedtages i god tid af hensyn til planlægningen og tilrettelæggelsen af EU's aktiviteter, må forhandlingerne nødvendigvis følge en stram tidsplan. På baggrund af drøftelserne af Kommissionens meddelelse forventes det, at Kommissionen, herunder kommissærerne fra de nye medlemsstater, vil forelægge sin samlede pakke af finansielle og lovgivningsmæssige forslag senest i begyndelsen af juli 2004. Rådet vil arbejde med det sigte, at der inden Det Europæiske Råd i december 2004 skal være truffet afgørelser om principper og retningslinjer, så EU kan nå til politisk enighed inden Det Europæiske Råd i juni 2005, og den endelige vedtagelse kan finde sted inden udgangen af 2005.

Gennemførelse og styrkelse af den nuværende politik

Ud over de meget store opgaver med udvidelsen og traktatreformen bør Rådet i 2004 fortsat arbejde på at sikre, at EU vedbliver med at vokse og udvikle sig som et værdifællesskab, der yder sine befolkninger sikkerhed og en høj livskvalitet, og samtidig lever op til sit ansvar i forhold til den øvrige verden.

EU har gjort betydelige fremskridt med hensyn til at skabe indre sammenhæng mellem sine politikker og styrke dem yderligere gennem udvikling af strategiske metoder. De tre centrale strategier, der generelt danner grundlaget for EU's politik med henblik på at opfylde målsætningen for 2004 er:

- Lissabon-dagsordenen, som opstiller en strategi, der skal fremme økonomisk vækst, forbedre konkurrenceevnen og øge jobskabelsen samt fremskynde strukturelle og lovgivningsmæssige reformer og samtidig sikre en effektiv integrering af miljømæssig bæredygtighed og social samhørighed. Rådets overordnede strategi vil prioritere gennemførelsen, så forsinkelsen med hensyn til at opfylde målsætningen indhentes, og de administrative byrder og bureaukratiet reduceres
- Tammerfors-programmet for skabelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, som danner ramme om EU's indsats på området retlige og indre anliggender. Arbejdet med dette program vil blive videreført i 2004 med særlig henblik på de foranstaltninger, der ifølge Amsterdam-traktaten skal være iværksat inden maj 2004. I andet halvår af 2004 vil der også blive påbegyndt drøftelser med henblik på at udvikle en opfølgning af Tammerfors-dagsordenen på grundlag af en evaluering fra Kommissionen, der forventes at foreligge i første halvår af 2004
- en udbygning og forbedring af de instrumenter, EU anvender på det udenrigspolitiske område som led i sin sikkerhedsstrategi, så EU fuldt ud kan påtage sig sit ansvar i forhold til omverdenen. Med henblik herpå vil EU i 2004 arbejde hen imod en yderligere udvikling af en sammenhængende strategi samt af behørig kapacitet til forvaltning af forbindelserne til tredjelande med det formål at yde et væsentligt positivt bidrag i forbindelse med globale anliggender.

Andre vigtige arbejdsområder for Rådet i 2004 omfatter gennemførelse af reformen af den fælles landbrugspolitik, vedtagelse af en reelt bæredygtig fiskeripolitik og forhandlinger med henblik på at færdiggøre WTO's Doha-dagsorden for udvikling.

<p style="text-align:center">I. FREMME AF DEN EUROPÆISKE UDVIKLINGSMODEL GENNEM LISSABON-DAGSORDENEN</p>

Lissabon-dagsordenen

Det er af afgørende betydning, at Rådet fortsætter de økonomiske, sociale og miljømæssige reformer, der blev udformet i Lissabon og udviklet videre på efterfølgende møder i Det Europæiske Råd. Det er af vital betydning for igen at sætte skub i den europæiske økonomi og øge dens muligheder for fuldt ud at udnytte det økonomiske opsving, at alle medlemsstater sikrer en vellykket gennemførelse af de resterende reformer under Lissabon-dagsordenen.

Det Europæiske Råds forårsmøde vil give mulighed for at ajourføre Lissabon-dagsordenen, så der tilføres nye impulser til den reformmålsætning, der blev opstillet i 2000, og så det sikres, at alle medlemsstater påtager sig at opnå reelle fremskridt på en række centrale områder i løbet af det kommende år. Mødet vil give stats- og regeringscheferne mulighed for en målrettet drøftelse af specifikke områder af Lissabon-dagsordenen, der er afgørende for opfyldelsen af den overordnede Lissabon-målsætning. I den forbindelse vil stats- og regeringscheferne også få mulighed for at vurdere de opnåede resultater, de målelige forskelle, der er et resultat af Lissabon-strategien, samt udvælge, hvilke reformer der skal gennemføres inden udløbet af fristen i 2010.

Med henblik på at måle og vurdere medlemsstaternes resultater på de forskellige politikområder skal der fortsat arbejdes på at udforme sammenlignelige indikatorer og underliggende statistiske oplysninger.

Det overvejes at prioritere følgende spørgsmål højt:

- **Fremme af vækstorienterede økonomiske politikker:** Der skal lægges vægt på at tilskynde til investering i fysisk og menneskelig kapital, herunder forskning og udvikling, idet det samtidig tilstræbes, at den makroøkonomiske stabilitet bevares, og strukturreformerne af produkt-, kapital- og arbejdsmarkedene videreføres.

- **Forbedring af konkurrenceevnen som den afgørende faktor for at skabe og opretholde vækst og beskæftigelse:** Arbejdet på dette område vil især gå ud på at sikre, at virkningerne af nye fællesskabspolitikker vurderes på passende måde, og at der gøres fremskridt på det indre marked for tjenesteydelser.
- **Skabelse af mere og bedre beskæftigelse:** Arbejdet på dette område vil især dreje sig om at gennemføre retningslinjerne for beskæftigelsen og de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker, og i den forbindelse vil beskæftigelses-taskforcens henstillinger være særligt relevante. En af de væsentligste udfordringer på dette område er at fremme en effektiv tilpasning til forandring fra arbejdstagernes og virksomhedernes side, navnlig gennem social dialog og høj prioritering af livslang læring og ligestilling mellem kønnene for arbejdstagernes vedkommende. Vedtagelsen næste år af ændringer til forordning nr. 1408/71 sigter på at forenkle og modernisere bestemmelserne om beskyttelse af arbejdstagernes sociale sikringsrettigheder, når de flytter inden for EU, med det formål at øge arbejdstagernes mobilitet.
- **Sikring af bæredygtig vækst:** Der vil blive lagt vægt på at fremme handlingsplanen for miljøteknologier, og det bør nærmere undersøges, hvorledes miljøhensyn kan indgå i Lissabon-målsætningen.

Det Europæiske Råds forårsmøde i 2004 vil også forberede den midtvejsevaluering af Lissabonstrategien, der skal finde sted i 2005 under det luxembourgske formandskab.

En vellykket gennemførelse af de mål, der blev opstillet i 2000 i Lissabon, vil kræve, at arbejdsmarkedets parter i EU bidrager og samarbejder. I betragtning af, hvor vigtigt det er for Lissabondagsordenen, at der skabes en social dialog på tværs af alle sektorer, vil Det Europæiske Råd fremme processen med sociale partnerskaber som en mekanisme, der i betragtelig grad kan sætte skub i den reformproces, der blev startet i Lissabon.

Mange af disse spørgsmål uddybes i nedenstående udkast til programmer, der opstiller strategiske mål for alle Fællesskabets politikker i overensstemmelse med målsætningerne for Lissabon-procesen.

A. KOORDINERING AF DEN ØKONOMISKE POLITIK, BESKATNING OG FINANSIELLE TJENESTEYDELSER

A.1. Koordinering af den økonomiske politik

Fortsat makroøkonomisk stabilitet og strukturreformer er stadig afgørende for EU's muligheder for at udnytte det ventede globale økonomiske opsving og fuldt ud høste de økonomiske fordele af udvidelsen.

Op til Det Europæiske Råds forårsmøde vil medlemsstaternes stabilitets- og konvergensprogrammer blive drøftet på samlingerne i Økofin-Rådet. Økofin-Rådet vil arbejde på at forberede det dokument om nøglespørgsmål (økonomiske og finansielle aspekter), som skal forelægges på Det Europæiske Råds forårsmøde, med særlig vægt på udvalgte prioritetsområder, der kan give fornyet fremdrift til Lissabon-processen. Dokumentet om nøglespørgsmål vil også bidrage til ajourføringen af de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker i 2004. Det irske og det nederlandske formandskab vil fortsat betone, at det er vigtigt at overholde stabilitets- og vækstpagten og nøje overvåge budgetsituationen i medlemsstaterne.

Rådet vil bistå de tiltrædende lande med hensyn til deres integrering i EU's multilaterale overvågning i forbindelse med samordningen af de økonomiske politikker samt i Lissabon-processerne. Med hensyn til multilateral overvågning vil de tiltrædende lande blive anmodet om at forelægge skattemæssige anmeldelser senest den 1. marts 2004 og konvergensprogrammer inden maj 2004. Europa-Kommissionen vil udarbejde særlige overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker til de nye medlemsstater, og de vil blive medtaget i Kommissionens konvergensrapport.

Straks fra tiltrædelsen skal de nye medlemsstater behandle deres valutakurspolitik som et spørgsmål af "fælles interesse". Med henblik på det endelige mål at indføre euroen forventes det desuden, at de tiltrædende lande tilslutter sig ERM II på et tidspunkt efter tiltrædelsen. Deltagelse i valutakursmekanismen er frivillig for medlemsstater, der står uden for euroen, men nogle af de tiltrædende lande har allerede meddelt, at de agter at tilslutte sig mekanismen snarest muligt efter tiltrædelsen. Det kan forventes, at de nye medlemsstater vil ansøge om at deltage i ERM II i 2004. De første konvergensprogrammer skal ligeledes drøftes.

Foruden ovennævnte temaer vil der løbende være et omfattende økonomisk reformprogram. Rådet vil ligeledes føre en makroøkonomisk dialog med arbejdsmarkedets parter med henblik på fremme af makroøkonomiske betingelser, der kan bidrage til ikke-inflationær vækst og beskæftigelse.

Formandskaberne vil være særlig opmærksomme på aldringsproblematikken og spørgsmålet om de offentlige financers holdbarhed. Desuden vil de arbejde for, at Rådet vedtager konklusioner om integritet og hvidvaskning af penge.

A.2. Finansielle tjenesteydelser

Da handlingsplanen for finansielle tjenesteydelser skal være fuldt ud gennemført inden 2005, er det nødvendigt, at Rådet prioriterer følgende opgaver, der endnu ikke er afsluttede i 2004:

- direktivet om gennemsigtighed
- ajourføringen af investerings servicedirektivet (nu kaldet direktivet om finansieringsinstrumentmarkeder).

Både det irske og det nederlandske formandskab vil også være meget opmærksomme på, at der gøres fremskridt med hensyn til et forslag om et nyt kapitalkravsdirektiv, som Kommissionen forventes at forelægge i første halvår af 2004, ligesom de vil være opmærksomme på direktivet om selskabsret (direktivet om grænseoverskridende fusioner), der netop er blevet offentliggjort.

Med hensyn til udvidelsen af Lamfalussy-rammerne til at omfatte alle finansielle tjenesteydelser vil Rådet arbejde aktivt med forslaget til et direktiv, der skal ændre den nuværende udvalgsstruktur inden for banksektoren, forsikringssektoren og investeringsinstitutterne.

Der skal ske reelle og snarlige fremskridt med hensyn til en række initiativer uden for handlingsplanen for finansielle tjenesteydelser, der enten er til forhandling i øjeblikket eller kan forventes i henhold til Kommissionens seneste arbejdsprogram; det drejer sig om:

- forbrugerkreditdirektivet
- genforsikringsdirektivet

- tredje direktiv om hvidvaskning af penge
- ajourføringen af ottende selskabsdirektiv.

A.3. Beskatningsspørgsmål

På området direkte beskatning forventes der at være uafklarede spørgsmål på området beskatning af opsparing med hensyn til indgåelse af tilfredsstillende ordninger med visse tredjelande med henblik på at sikre, at medlemsstaterne kan anvende bestemmelserne i direktivet om beskatning af indtægter fra opsparing. Formandskabet vil forsøge at sikre, at disse uafklarede spørgsmål finder en snarlig løsning. Der kan eventuelt også være uafklarede spørgsmål i forbindelse med direktivet om renter og royalties.

Det må forventes, at følgende andre spørgsmål stadig er til behandling i Rådet i 2004:

- et forslag til direktiv om ændring af direktiv 90/434/EØF om en fælles beskatningsordning ved fusion, spaltning, tilførsel af aktiver og ombytning af aktier vedrørende selskaber i forskellige medlemsstater.

Med hensyn til indirekte beskatning vil der også blive arbejdet med forslaget vedrørende stedet for levering af tjenesteydelser, omarbejdningen af sjette momsdirektiv og muligvis direktivet om ændring af direktiv 77/388/EØF med hensyn til ordningen for fradrag af merværdiafgift (grænseoverskridende fradrag).

Rådet har opfordret Kommissionen til at fremsætte et forslag vedrørende bilag K, og dette vil blive behandlet, så snart det er modtaget.

I sidste halvår af 2004 kan der også blive arbejdet med Kommissionens forslag til direktiv vedrørende nedsatte momssatser og med eventuelle forslag vedrørende forenkling af forpligtelser (one-stop, herunder revision af beskatningsstedet for varer og af ordningen for SMV) samt vedrørende rationalisering af undtagelsesforanstaltninger med henblik på at forhindre visse former for skatteunddragelse/skattetænkning.

Med hensyn til punktafgifter vil der blive arbejdet videre med det forslag til direktiv om gensidig bistand på dette område, der er i vente. Desuden vil der måske senere på året blive arbejdet med eventuelle forslag vedrørende direktiv 92/12/EØF (EMVS og artikel 7 til 10) samt en meddelelse fra Kommissionen vedrørende alkohol.

B. MERE EFFEKTIVE MARKEDER OG ØKONOMISK REFORM

B.1. Fremme af det europæiske erhvervslivs konkurrenceevne

Konkurrenceevnen er nøglen til at opretholde og skabe vækst og beskæftigelse. Med udgangspunkt i de resultater, det græske og det italienske formandskab har opnået i 2003, vil Rådet (konkurrenceevne) fortsætte med at udvikle en integreret strategi for konkurrenceevne. Rådet vil også være meget opmærksomt på de lovgivningsmæssige bestemmelser, navnlig Kommissionens konsekvensanalyser af væsentlige nye politiske tiltag, der kan tænkes at påvirke konkurrenceevnen og resultaterne inden for industrien og erhvervslivet i almindelighed. Dette vil indebære et nært samarbejde mellem de forskellige rådssammensætninger.

Gennemførelse af det indre marked, navnlig på området for tjenesteydelser, forbedring af lovgivningen, mindskelse af de administrative byrder, mindskelse af gennemførelsesefterslæbet samt effektiv gennemførelse af EU-lovgivningen er integrerende elementer i denne proces. Der bør også opnås enighed om udkastet til forordning om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser (EU-fusionsforordningen) inden Det Europæiske Råds forårsmøde. Handlingsplanen om bedre og enklere lovgivningsmæssige rammer bør være gennemført fuldt ud inden udgangen af 2004.

B.2. Det indre marked for tjenesteydelser

Tjenesteydelser tegner sig for 70% af EU's BNP og for ca. 70% af beskæftigelsen. Det indre marked for tjenesteydelser kræver nu øjeblikkelig og samlet opmærksomhed, så erhvervslivet og forbrugerne kan få større valgmuligheder og bedre og billigere tjenesteydelser. Kommissionens rapport med status over det indre marked for tjenester er grundlaget for arbejdet i anden fase af strategien for tjenesteydelser, hvor der skal foreslås foranstaltninger til fjernelse af de konstaterede hindringer, og på dette felt bør Rådet gøre betydelige fremskridt i 2004. I den forbindelse bør Rådet tilstræbe at vedtage en fælles holdning vedrørende det udkast til rammedirektiv om tjenesteydelser, der kan forventes sidst i 2003.

B.3. Forskning, viden, innovation og uddannelse

Rådet vil på grundlag af kommende handlingsplaner fra Kommissionen arbejde på at nå til enighed om de nødvendige aktioner til stimulering af innovation og iværksætterånd inden for EU, idet der påregnes udbytte af investeringer på EU-plan i forskning og udvikling, med henblik på at fremme udvikling af nye virksomheder og nye områder for økonomisk aktivitet. I forbindelse hermed vil Rådet drøfte handlingsplanen/hvidbogen om iværksætterkultur med særligt henblik på SMV'ernes rolle samt forslaget til ajourføring af det flerårige program til fremme af initiativ og iværksætterånd. Rådet er besluttet på at gøre fremskridt med hensyn til spørgsmål vedrørende intellektuel ejendomsret med henblik på at skabe et klima, der tilskynder virksomhederne til yderligere investeringer i forskning og udvikling. I den forbindelse vil forslaget til en forordning om EF-patenter formentlig blive endeligt vedtaget i 2004, herunder de nødvendige bestemmelser vedrørende domstolskompetence.

Rådet vil fortsat lægge vægt på betydningen af forskning- og innovationspolitikker. Formandskaberne vil give en høj prioritet til yderligere udvikling af det europæiske rum for forskning og innovation (EFR) gennem støtte til bedre koordinering mellem medlemsstaterne, navnlig gennem brug af den åbne koordinationsmetode og benchmarking samt ved, at nationale programmer og aktioner åbnes med henblik på at fremme større mobilitet blandt forskerne. I sammenhæng hermed vil man atter drøfte evalueringen af de nye instrumenter under sjette rammeprogram med henblik på de fremtidige drøftelser om syvende rammeprogram. I fortsættelse af offentliggørelsen af handlingsplanen med det mål at nå op på investeringer i FoU samt innovation på 3% af BNP og Rådets resolution i den forbindelse bliver opfølgning og gennemførelse af handlingsplanen et vigtigt element i Rådets arbejde i 2004. Forbindelsen mellem offentlige forskningscentre, virksomhederne og teknologiplatforme vil blive styrket. Konferencer om videnskab tilrettelagt af videnskabelige organisationer og erhvervsorganisationer med "det europæiske videnbaserede samfund" som fælles overskrift vil bidrage til EFR.

På grundlag af kommende meddelelser fra Kommissionen vil Rådet søge at fremme diskussionen om topkvalitet i europæisk grundforskning samt om EU's og EU-strukturernes rolle i forhold til grundforskningen.

Rådet vil også følge op på Kommissionens hvidbog om den europæiske rumpolitik og samtidig sikre den nødvendige koordinering med initiativer inden for luftfart og sikkerhedsrelateret forskning. En styrkelse af forbindelserne med ESA gennem den nye rammeaftale mellem ESA og EF vil spille en vigtig rolle i denne henseende. I 2004 vil Rådet for Den Europæiske Union og ESA-Ministerrådet afholde et fælles "rummøde".

Desuden vil Rådet for at forbedre konkurrenceevnen gøre fremskridt med hensyn til kvinders rolle inden for videnskaberne og mainstreaming i almindelighed. Endelig vil Rådet fortsætte sit arbejde vedrørende etableringen af den internationale termonukleare forsøgsreaktor (ITER).

På uddannelsesområdet vil Rådet gennemføre Lissabon-strategien og dens tre overordnede mål, idet det vil:

- lette adgangen for alle til uddannelsessystemerne, herunder erhvervsuddannelsessystemerne
- øge kvaliteten og effektiviteten af uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemerne i EU, bl.a. ved brug af benchmarking
- fremme den europæiske dimension på uddannelsesområdet og de studerendes mobilitet samt gøre uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemerne mere åbne over for resten af verden.

På Rådets dagsorden vil man også finde drøftelser vedrørende den nye generation af europæiske uddannelses- og erhvervsuddannelsesprogrammer (Leonardo da Vinci og Socrates) samt de kulturelle aspekter af uddannelse.

Rådet vil aflægge rapport til Det Europæiske Råds forårsmøde om fremskridtene på disse felter.

B.4. Telekommunikation og informationssamfundet

Informations- og kommunikationsteknologi er en væsentlig drivkraft for økonomisk vækst og velstand i et udvidet Europa. Inden Det Europæiske Råds forårsmøde skal der foreligge en vurdering af situationen på markedet for informations- og kommunikationsteknologi. Rådet vil bygge videre på og udvikle de eksisterende initiativer med henblik på at udbygge informationssamfundet for alle ved hjælp af:

- en opfølgende vurdering af markedet for informations- og kommunikationsteknologi, der vil blive forelagt Det Europæiske Råds forårsmøde
- en ajourføring af e-Europa-handlingsplanen (en midtvejsrevision er planlagt inden Det Europæiske Råds forårsmøde). e-Europa-handlingsplanen har til formål at nyttiggøre informationssamfundets uudnyttede potentiale for at opnå bedre produktivitet og livskvalitet
- en yderligere styrkelse af Den Europæiske Unions strategier for net- og informationssikkerhed gennem oprettelse af Det Europæiske Agentur for Net- og Informationssikkerhed
- en indsats for udbredelse af informationssamfundet på internationalt plan gennem opfølgningstiltag i forbindelse med WSIS (verdenstopmødet om informationssamfundet)
- en vedtagelse af afgørelsen om interoperabel levering af paneuropæiske e-forvaltningstjenester til offentlige myndigheder, virksomheder og borgere (IDABC), hvis formål er at fastlægge, støtte og fremme udviklingen og etableringen af paneuropæiske e-forvaltningstjenester og de underliggende interoperable telematiknet
- en vedtagelse af beslutningerne om de indholdsrelaterede programmer eContent II og handlingsplan II for et mere sikkert internet som opfølgning på tidligere programmer vedrørende disse emner
- en yderst opmærksom modtagelse af de kommende forslag fra Kommissionen om standardisering af interaktivt digitalt tv.

B.5. Energi

At sikre en pålidelig, effektiv og bæredygtig energiforsyning er af vital betydning for en holdbar udvikling af den europæiske økonomi. Rådets prioritering på energiområdet tilgodeser især følgende tre hovedtemaer:

- det indre marked for energi skal gennemføres, konsolideres og bringes til at fungere effektivt, navnlig hvad angår forordningen om grænseoverskridende gasudveksling, infrastrukturen og det mål, der blev opstillet i Barcelona om en sammenkobling på mindst 10%
- der skal ske en yderligere integrering af principperne om bæredygtig udvikling i EU's energipolitikker, navnlig forslaget vedrørende miljøvenligt design og opfølgningen af de energimæssige aspekter af WSSD. Dette mål skal nås ved, at man tilskynder til og støtter brugen af vedvarende energikilder, kombineret med øget effektivitet og energibesparelser; der vil navnlig blive lagt vægt på resultaterne af konferencen i juni i Bonn om vedvarende energi. I denne sammenhæng vil det være af væsentlig betydning at sørge for sikkerheden i forbindelse med alle energikilder.
- EU skal sikres en stabil energiforsyning, navnlig gennem samarbejde og dialog med de tredjelande, der især forsyner EU med energi.

B.6. Kernekraft

Rådet vil fortsat arbejde på at opnå bred enighed om de spørgsmål, der behandles i Atomgruppen, herunder fremskridt med hensyn til nuklear sikkerhed.

B.7. Kemipolitik

Rådet vil fortsætte det arbejde, der er påbegyndt under det italienske formandskab, vedrørende forslaget til en forordning om kemikalier, hvori Reach-ordningen foreslås med henblik på registrering, vurdering og godkendelse af kemiske stoffer. Formålet er at opnå en effektiv balance mellem økonomiske, sociale og miljømæssige hensyn.

B.8. Forbrugerpolitik

Forbrugerbeskyttelse er af væsentlig betydning for forbrugernes tillid og kan bidrage til vækst i handelen over grænserne. Den hurtige udvikling af e-handel samt EU's udvidelse understreger behovet for at forbedre samarbejdet om håndhævelse mellem medlemsstaterne.

Rådet vil:

- arbejde på at gøre fremskridt med hensyn til behandlingen af den foreslåede forordning om samarbejde mellem nationale myndigheder om håndhævelse samt det foreslåede rammedirektiv om urimelig handelspraksis
- bestræbe sig på, at der sker markante fremskridt med hensyn til drøftelsen af udkastet til forbruger kreditdirektiv (om ændring af de nugældende forbruger kreditdirektiver).

B.9. Selskabsret

Der vil blive arbejdet aktivt på at gennemføre handlingsplanen for selskabsstyring i fortsættelse af de forslag, der for nylig er kommet fra Kommissionen vedrørende selskabsstyring, selskabsret og revision. Målet er at gøre EU's kapitalmarkeder mere effektive og at gøre investeringer i aktieselskaber i EU mere attraktive for investorer i hele EU samt på verdensplan.

B.10. Told

Udvidelsen samt øget vægt på sikkerhedsrelateret toldeftersyn af varer, der indføres til eller udføres fra EU, giver anledning til en række væsentlige nye tiltag inden for EU's toldlovgivning og toldpraksis. Disse nye tiltag vil blive iværksat sideløbende med foranstaltninger til gennemførelse på toldområdet af de initiativer med hensyn til e-Europa og bedre lovgivning, som blev vedtaget i Sevilla. Disse foranstaltninger vedrører en tiltrængt modernisering og forenkling af toldprocedurerne og skal fremme øget standardisering, integrering og elektronisk levering af tjenesteydelser fra toldmyndighedernes side. Dette indebærer, at erhvervsdrivende vil få mulighed for at klare toldformaliteterne for hele det indre marked under ét. Målet er at få arbejdet på dette område afsluttet i løbet af 2004.

I 2004 vil Rådet også arbejde med de foreslåede forordninger til forenkling af toldprocedurene, etablere et retsgrundlag for en EU-risikostyringsmodel samt harmonisere grænsekontrollen i EU. Et vellykket resultat af forhandlingerne med USA og de forventede forhandlinger med Canada vedrørende sikkerheden i logistikkæden vil nødvendiggøre rådsafgørelser om ændring af de nugældende toldsamarbejdsaftaler mellem EF og USA og mellem EF og Canada.

Toldtjenesterne i EU's medlemsstater skal styrke deres samarbejde med henblik på at sikre tilstrækkelig beskyttelse af EU's ydre grænser mod ulovlig import af forbudte varer eller varer, der er omfattet af importrestriktioner.

B.11. Transport

Transportsektoren er en afgørende drivkraft for økonomisk vækst og udvikling i det udvidede Europa. Rådet vil arbejde frem imod udvikling af virkeligt effektive og bæredygtige transport-systemer ved at fremme intermodalitet og ved at etablere en balance mellem de forskellige transportformer. Det er nødvendigt løbende at gøre en indsats for at opnå et tilstrækkeligt højt sikkerhedsniveau inden for alle transportformer. For transport med jernbane og skib skal der udformes en særlig politik med hensyn til kilder til støj og luftforurening, så disse transportformer kan gøres bæredygtige.

Formandskaberne i 2004 vil fokusere på følgende spørgsmål:

- med hensyn til landtransport:
 - der skal opnås enighed om det foreslåede direktiv om afgifter på tunge godskøretøjer for benyttelse af visse infrastrukturer (ændring af det nuværende eurovignet-direktiv) og om det foreslåede direktiv om udbredelse af og interoperabilitet mellem elektroniske bompenge-systemer
 - der skal ske en opfølgning af Kommissionens handlingsprogram for trafiksikkerheden, bl.a. skal der gennemføres lovforslag i forbindelse hermed
 - forslaget til direktiv om "River Information Services"

- endelig udformning af anden jernbanepakke og overvejelser angående et eventuelt forslag om en tredje jernbanepakke
 - det skal undersøges, hvilke muligheder der er for komme videre med den foreslåede forordning vedrørende krav om offentlig service og indgåelse af kontrakter om offentlig service inden for personbefordring med jernbane og ad vej og indre vandveje og med det foreslåede direktiv om weekendforbud (regler for kørselsrestriktioner for lastvogne i international transport på bestemte vejstrækninger)
- med hensyn til luftfart:
- konsolidering af EU's politik for luftfartssikkerhed baseret på det grundlag, der er skabt med etableringen af Det Europæiske Luftfartssikkerhedsagentur (EASA)
 - yderligere udvikling af EU-rammerne for forbindelser med tredjelande vedrørende civil luftfart; navnlig vil man nøje følge fremskridtene i forhandlingerne mellem EU og USA om indgåelse af en aftale om fri konkurrence i luftrummet samt fastlægge præcise prioriteter med henblik på indledning af sådanne forhandlinger med andre tredjelande
 - en modernisering af de økonomiske regler for lufttransport i Europa, så de bringes i overensstemmelse med den seneste markedsmæssige og teknologiske udvikling; om nødvendigt skal reglerne tydeliggøres og forenkles
 - lufttrafikstyringen i Europa skal reformeres gennem færdiggørelse af rammerne for etablering af et fælles europæisk luftrum
- på søtransportens område:
- foranstaltninger til mindskelse af risikoen for havforurening, herunder indførelse af passende sanktioner
 - koden for international sikkerhedsstyring (ISM-koden) skal indskrives i EU-lovgivningen

- forbedring af sikkerheden i havnene og i den intermodale transportkæde
 - i forbindelse med en ny "pakke" af foranstaltninger vedrørende søfartssikkerheden skal flagstaterne pålægges et større ansvar og havnestatskontrollen øges, bl.a. skal der indføres en form for præmiering til fremme af "kvalitetsshipping"
 - foranstaltninger til stimulering af nærskibstrafik som et alternativ til vejtransport
- med hensyn til intermodale spørgsmål og netværk:
- der skal sikres vedtagelse af retningslinjerne for udvikling af det transeuropæiske transportnet, så der fuldt ud tages hensyn til Den Europæiske Unions nye udstrækning
 - der skal ske en yderligere udvikling af det europæiske satellitnavigationsprojekt Galileo:
 - = gennem en præcis fastlæggelse af betingelserne og forvaltningsstrukturene med henblik på opstillingsfasen og den operationelle fase, samt
 - = gennem fortsatte kontakter med tredjelande, og navnlig ved, at der indgås en aftale med USA om kompatibilitet og interoperabilitet mellem GPS-systemet og Galileo-systemet; desuden bør der tænkes på et samarbejde med andre interesserede lande.

C. KONSOLIDERING AF DEN SOCIALE DIMENSION I ET UDVIDET EU

C.1. Fremme af social sammenhængskraft i et udvidet EU

I 2004 begynder forberedelserne til en social- og arbejdsmarkedspolitisk dagsorden for 2006-2010, der skal medvirke til opfyldelse af Lissabon-målsætningen. En socialt bæredygtig økonomisk vækst skal tilstræbes gennem stimulering af beskæftigelsen, idet der fortsat skal være et højt niveau af social sammenhængskraft og social beskyttelse, bl.a. ved at gøre arbejde lønsomt, ved hjælp af effektive arbejdsmarkeder, gennem beskæftigelsesegnethed og social rummelighed samt ved hjælp af pensionsordninger, der er socialt bæredygtige og finansielt holdbare. Med dette for øje vil der i den politiske dagsorden blive lagt vægt på kvalitet snarere end kvantitet i reguleringen, og alternativer til regulering vil blive overvejet, hvor det er muligt.

Retningslinjerne for beskæftigelsen og de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker er udformet som en integreret pakke, og i forbindelse med Det Europæiske Råds forårsmøde vil der for første gang blive lejlighed til at vurdere, hvor effektiv denne nye forenkledede og koordinerede fremgangsmåde er. De to instrumenter skal fungere på en sammenhængende måde.

Den Europæiske Beskæftigelses-taskforce, der er nedsat af Det Europæiske Råd med Wim Kok som formand, har fået til opgave at pege på de praktiske reformer og centrale politiske ændringer, der kan hjælpe medlemsstaterne til at opfylde den målsætning for beskæftigelsen, som blev opstillet i Lissabon. Taskforcen aflagde rapport til Kommissionen i november 2003, og resultaterne af dens overvejelser vil bl.a. være et vigtigt bidrag til Det Europæiske Råd forårsmøde, idet de vil indgå i den fælles rapport om beskæftigelsen og i den sammenfattende rapport.

Den fælles rapport om social integration, der skal udarbejdes med henblik på Det Europæiske Råds forårsmøde, vil redegøre for fremskridtene og medlemsstaternes planlagte indsats over en bred front med hensyn til bekæmpelse af fattigdom og fremme af social sammenhængskraft i EU som helhed i perioden indtil 2005.

På Det Europæiske Råds forårsmøde vil man også forsøge at nå til enighed om vigtige forslag til forenkling af de forskellige elementer i den åbne koordinationsmetode inden for social- og arbejdsmarkedspolitikken. Med henblik på Det Europæiske Råd forårsmøde vil der blive udarbejdet et sammenhængende sæt af nøgleoplysninger baseret på de centrale elementer i Rådets arbejde.

Dialog mellem arbejdsmarkedets parter er et vigtigt bidrag til fremme af mere beskæftigelsesintensiv økonomisk vækst. Arbejdsmarkedets parter spiller en vigtig rolle for opfyldelsen af Lissabonmålsætningen, bl.a. gennem udvikling af en kultur, der indebærer livslang læring, større fleksibilitet med hensyn til erhvervsuddannelse og almen uddannelse samt fremme af uddannelse på arbejdspladsen.

Det irske formandskab vil arbejde på at fremme et nærmere samarbejde med arbejdsmarkedets parter med henblik på at lette ændringer og bidrage til en effektiv omlægning af den europæiske økonomi. Det vil derfor indkalde til et socialt trepartstopmøde forud for Det Europæiske Råds forårsmøde i 2004.

C.2. Beskæftigelse

At stimulere den økonomiske vækst og beskæftigelsen bliver en central opgave for begge formandskaberne. For at opfylde Lissabonmålsætningen er det nødvendigt at sigte mod at kombinere et passende niveau af social beskyttelse med politikker, der rummer øgede incitamentter til at tage arbejde. At tage forandringer op og fremme tilpasningsevnen på arbejdsmarkedet samt at øge og opretholde arbejdsstyrkens kvalifikationer er desuden særligt højt prioriteret i den nye beskæftigelsesstrategi. Beskæftigelsesstrategien har nu et treårigt perspektiv, inden for hvilket der vil blive fokuseret på medlemsstaternes gennemførelse med fuld udnyttelse af de overvågningsinstrumenter, Beskæftigelsesudvalget har udviklet.

C.3. Sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen

Det irske og det nederlandske formandskab vil videreføre den nye EU-strategi for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen i perioden 2002-2006 og tage fat på opgaverne med at sammenskrive og forenkle gældende fællesskabsret, fremme gennemførelsen af lovgivningen med hensyn til SMV'er og lette udvekslingen af god praksis. I 2004 vil formandskaberne søge at fremme arbejdet med hensyn til:

- direktivet vedrørende arbejdstagernes eksponering for risici på grund af fysiske agenser (elektromagnetiske felter)
- en revideret tekst vedrørende arbejdstagernes eksponering for risici på grund af fysiske agenser (optisk stråling).

C.4. Rettigheder i forbindelse med beskæftigelse samt arbejdsmarkedsrelationer

Formandskaberne vil :

- arbejde med Kommissionens kommende meddelelse vedrørende gennemførelse af direktivet om arbejdstid
- følge op på det forventede forslag fra Kommissionen om databeskyttelse af medarbejdere.

C.5. Social beskyttelse

Et centralt mål for de to formandskaber vil være at arbejde på at færdiggøre reformen af forordningerne om koordinering af de sociale sikringsordninger.

- Det irske formandskab vil arbejde på at afslutte den fælles beslutningsprocedure i forbindelse med reformen af forordning nr. 1408/07 om koordinering af de sociale sikringsordninger
- Det nederlandske formandskab vil påbegynde arbejdet med at reformere gennemførelsesforordningen (EØF) nr. 574/72.

På baggrund af en meddelelse fra Kommissionen vil Rådet afholde en politisk debat på et velinformeret grundlag om, hvorledes Lissabon-beskæftigelsesmålene kan opfyldes, navnlig i forhold til problematikken med at gøre arbejde lønsomt. I den forbindelse bør Rådet og Kommissionen undersøge, hvilke tiltag der skal til for at sikre, at dagpengepolitikken og beskæftigelsespolitikken understøtter hinanden.

Den fælles udfordring for pensionssystemerne i Europa er at sikre, at de er bæredygtige på længere sigt, navnlig set i lyset af befolkningens aldring. Med udgangspunkt i konklusionerne fra den fælles pensionsrapport fra 2003 vil der blive arbejdet videre med de nødvendige reformer af de nationale pensionssystemer, idet man særlig vil være opmærksom på de sociale beskyttelsessystemer, forlængelse af arbejdslivet og udvikling af pensionsordninger under anden søjle. Som led i det forberedende arbejde med henblik på revision af de fremtidige retningslinjer for arbejdet med pensioner vil formandskaberne støtte arbejdet i Udvalget for Social Beskyttelse med henblik på udvikling af pensionsindikatorer.

Endvidere vil det nederlandske formandskab evaluere processen med koordinering af politikkerne på området social inklusion og pensioner med det formål at fremskaffe oplysninger til brug for Kommissionens meddelelse om forenkling på området social beskyttelse, der ventes at foreligge i 2005.

C.6. Ligestilling og ikke-forskelsbehandling

Både det irske og det nederlandske formandskab vil sætte fokus på fremme af ligestilling, bl.a. gennem lovgivningen. Det igangværende arbejde vedrørende integration af ligestillingsaspektet og indikatorer for ligestilling mellem kønnene vil også blive videreført. Navnlig vil det irske formandskab arbejde med integration af ligestillingsaspektet på uddannelsesområdet.

Det nederlandske formandskab vil arbejde hen imod en EU-strategi for kvinder fra etniske minoriteter, herunder udpegning af god praksis på områder som arbejdsmarkedet, uddannelse, integration i samfundslivet, seksuel selvbestemmelse og selvudfoldelse. Vigtige aspekter heraf vil være samspillet mellem de forskellige områder samt behovet for målinger og overvågning på baggrund af manglen på statistiske oplysninger på en række af disse områder. Det nederlandske formandskab planlægger at påbegynde drøftelser på grundlag af Kommissionens meddelelse om bekæmpelse af forskelsbehandling.

På lovgivningsområdet vil Rådet i 2004:

- påbegynde drøftelser af forslag til et direktiv om bekæmpelse af forskelsbehandling på grund af køn på andre områder end beskæftigelse og erhverv og et direktiv om sammenskrivning og ajourføring af gældende direktiver på området ligebehandling af mænd og kvinder
- færdiggøre arbejdet med ajourføring af forordningen vedrørende Det Europæiske Observationscenter for Racisme og Fremmedhad, der har hjemsted i Wien.

C.7. Sundhed

Rådet vil søge at afslutte drøftelserne med hensyn til følgende forslag til lovgivning:

- en forordning, der tager sigte på at lette indførelsen af det europæiske sygesikringskort
- oprettelse af Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme

- en lovpakke til revision af lægemiddelovgivningen
- en forordning om ernærings- og sundhedsanprisninger

og det vil indlede drøftelserne af kommende forslag, bl.a.

- ratificering af WHO's rammekonvention om tobakskontrol
- forslag til lovgivning vedrørende sødestoffer og berigelse af fødevarer
- et direktiv vedrørende lægemidler til børn

Som led i programmet for Fællesskabets indsats inden for folkesundhed vil man være opmærksom på hjerte-kar-sygdomme samt påbegynde drøftelser med henblik på at etablere lovgivningsmæssige og informationsstyringsmæssige rammer til støtte for behandling og anvendelse af sundhedsdata på EU-plan (e-sundhed). Der vil blive arbejdet videre med forbedring af bevægeligheden for patienter.

C.8. Ungdom og kultur

Ungdom

Det fremtidige EU-samarbejde om ungdomsspørgsmål skal fremmes gennem fortsatte drøftelser vedrørende forskning og frivilligt arbejde, der er højt prioriterede områder i hvidbogen om ungdom. For at fremme den målsætning, der opstilles i hvidbogen om ungdom, om at tilføre en ungdomsdimension inden for andre områder af offentlig politik vil formandskabet søge at opnå enighed om et skriftligt bidrag fra ungdomssektoren til et udvalgt horisontalt politikområde. Der vil også blive påbegyndt drøftelser vedrørende et eventuelt nyt ungdomsprogram.

Kultur

Rådet vil videreføre sit arbejdsprogram for det europæiske kultursamarbejde og herunder arbejde for at fremme og udbrede Europas kulturelle og sproglige mangfoldighed. Der vil blive påbegyndt drøftelser vedrørende udformningen af en opfølgning af Kultur 2000-programmet på grundlag af forslag fra Kommissionen. Afgørelsen vedrørende Den Europæiske Kulturhovedstad skal revideres, så de nye medlemsstater kan deltage. Rådet vil evaluere og følge op på EU's arbejdsplan for kultur, og det vil fremhæve kulturarvens betydning, den fri bevægelighed for samlinger og kulturens betydning for uddannelsesområdet.

Inden for den audiovisuelle sektor vil Rådet påbegynde behandlingen af Kommissionens forslag til nye Media-programmer samt forslag, der fremsættes i forbindelse med ajourføringen af direktivet om tv uden grænser.

Sport

EU har udnævnt 2004 til Det Europæiske År for Uddannelse gennem Idræt. Dette vil komme til udtryk i Rådets arbejde, idet der vil blive lagt særlig vægt på de sportsgrene, der styrker den sociale samhørighed.

D. SIKRING AF BÆREDYGTIG UDVIKLING

D.1. Miljø

Rådet vil fortsat fremme EU's progressive strategi med hensyn til bæredygtig udvikling, navnlig gennem afkobling af miljøbelastning fra økonomisk vækst. Rådet vil i forbindelse med sin rapport til Det Europæiske Råds forårsmøde i 2004 arbejde på at sikre, at miljødimensionen integreres i Lissabon-processens økonomiske samt sociale og arbejdsmarkedsmæssige målsætning, og vil være opmærksom på, at det er nødvendigt at intensivere gennemførelsen af Cardiff-processen hvad angår integrering af hensynet til miljø og bæredygtig udvikling i alle EU-politikker. En udnyttelse af innovationspotentialet kan betyde, at miljødimensionen kommer til at yde et vægtigt bidrag til Lissabon-strategiens sociale og økonomiske dimensioner.

Som led i Lissabon-dagsordenen skal der fortsat være betydelig fokus på videreførelsen af EU's klimapolitiske dagsorden og handlingsplanen for miljøteknologi, som er et godt udgangspunkt for nærmere at afklare, hvorledes miljøpolitikken kan bidrage til Lissabon-strategien.

Rådet vil sikre fortsatte fremskridt på nøgleområder inden for Fællesskabets sjette miljøhandlingsprogram: klimaændringer, natur og biodiversitet, forurening, der indvirker på sundhed og livskvalitet, naturressourcer og affald, jordbundsstrategi, bæredygtig anvendelse af pesticider samt beskyttelse af havmiljøet. Rådet vil notere sig meddelelsen om finansiering og gennemførelse af Natura 2000. Desuden vil man være særlig opmærksom på direktivet om beskyttelse af vilde fugle.

Mere specifikt vil Rådet bl.a. arbejde på:

- at færdiggøre de lovgivningsmæssige rammer til sikring af, at Fællesskabets emissionshandelsordning kan fungere effektivt, ved at opnå enighed om det foreslåede direktiv om anvendelse af Kyoto-protokollens fleksible mekanismer
- at forbedre luftkvaliteten og beskyttelsen af menneskers sundhed ved endelig at vedtage direktivet om begrænsning af emissioner af flygtige organiske forbindelser, der anvendes i maling og lakker
- at sikre endelig vedtagelse af miljøansvarsdirektivet og direktivet om badevandskvaliteten
- at sammenskrive og ajourføre kontrollen med grænseoverskridende overførsel af affald ved at opnå politisk enighed om et forslag til forordning om affaldsoverførsler
- at sikre den optimale fremgangsmåde og mindst mulig miljøpåvirkning i forbindelse med håndtering af affald fra minedrift ved at opnå politisk enighed om direktivet om håndtering af affald fra udvindingsindustrien

- at beskytte EU's vandressourcer ved at opnå politisk enighed om et forslag til direktiv om beskyttelse af grundvandet mod forurening samt videreføre arbejdet med strategier mod vandforurening
- at forbedre kontrollen med anvendelse af fast organisk affald i landbruget ved at opnå politisk enighed om den foreslåede ændring af direktivet om anvendelse af slam fra rensningsanlæg i landbruget
- fuldt ud at gennemføre Århuskonventionen og på Fællesskabets vegne indgå Århuskonventionen
- at bidrage til udformningen af forslaget til forordning om kemikalier.

Rådet vil holde fast ved den ambitiøse EU-dagsorden for fremme af bæredygtig udvikling på internationalt plan, bl.a. ved at gå videre med den gennemførelsesplan, der er et resultat af verdensstopmødet om bæredygtig udvikling i 2002 i Johannesburg, og som er et udtryk for den vigtige rolle, EU spiller ved at bekræfte de tilsagn, der er afgivet med hensyn til målene i FN's millennium-erklæring og andre internationale aftaler. Effektiv forberedelse af EU's repræsentation i relevante internationale fora vil fortsat blive prioriteret højt.

D.2. Oversvømmelser

Det nederlandske formandskab vil fremme forhandlingerne om udvikling af en integreret EU-strategi for forebyggelse, forudsigelse og afhjælpning af oversvømmelser under hensyntagen til igangværende og planlagte aktioner inden for alle relevante sektorer (såsom miljøpolitik, regionalpolitik, forskningspolitik og landbrugspolitik). Denne strategi skal sigte på at lette udvikling og udveksling af oplysninger og viden og kan desuden omfatte et forslag, der skal sikre samarbejde om forebyggelse af og beskyttelse mod oversvømmelse i tilstrømningsområderne.

D.3. Fysisk planlægning

Det nederlandske formandskab vil bestræbe sig på at klarlægge de mulige politiske følger af udviklens territoriale virkninger. Fysisk planlægning er, selv om det ikke er et EU-politikområde, stærkt påvirket af forskellige områder af europæiske politikker. Dette indbyrdes forhold vil blive behandlet med vægten lagt på bæredygtighed. Indsigt i disse virkninger stammer primært fra det nuværende ESPON-program. Der vil blive lagt særlig vægt på følgerne for de forskellige aspekter af bypolitikken.

D.4. Landbrug og fødevarerikkerhed

Den fælles landbrugspolitik blev grundlæggende reformeret i juni 2003. Denne reform fastlægger parametrene for politikken fra 2005. Formandskaberne vil prioritere ethvert gennemførelsesspørgsmål, der kan kræve en indsats fra Rådets side, højt for at sikre, at reformens frister bliver overholdt. Formandskaberne er også besluttet på at lette anvendelsen af den fælles landbrugspolitik på de nye medlemsstater.

Formandskaberne agter at fremme og, når det er hensigtsmæssigt, afslutte forhandlingerne om reformen af produktsektorerne som foreslået af Kommissionen, herunder olivenolie, tobak, bomuld, sukker, humle, frugt og grøntsager. Reformerne af markedsordningerne skal gøre EU's landbrug mere konkurrencedygtigt på det internationale marked, samtidig med at der tages hensyn til landbrugernes indkomster og samfundets krav (f.eks. hensyn til miljø og fødevarerikkerhed). Der skal også opnås enighed om den handlingsplan for udvikling af økologisk landbrug, der forventes at komme fra Kommissionen i begyndelsen af 2004.

Arbejdet med den politiske ramme for udvikling af landdistrikterne, der skal anvendes i det tidsrum, de næste finansielle overslag løber, vil blive iværksat og fremmet inden for den bredere sammenhæng af drøftelserne om de næste finansielle overslag. Større fokus på nationale prioriteter og forenkling af politikken vil blive en del af drøftelserne.

Formandskaberne vil tilskynde til en genoptagelse af WTO's Doha-runde, samtidig med at de vil forfølge EU's forhandlingsmål inden for landbrug i forhold til både handelsmæssige og ikke-handelsmæssige hensyn.

Der vil fortsat blive arbejdet med de lovgivningsmæssige foranstaltninger, der er fastsat i handlingsplanen om fødevarer sikkerhed, der er knyttet til Kommissionens hvidbog om fødevarer sikkerhed fra januar 2000. I 2004 vil formandskaberne bestrebe sig på at opnå enighed om de resterende forslag i den såkaldte "hygiejnepakke" og om andre fødevarer sikkerhedsforanstaltninger såsom offentlig kontrol med fødevarer og foderstoffer, foderstofhygiejne, veterinærmedicin og maksimalgrænseværdier for restkoncentrationer af plantebeskyttelsesmidler.

Formandskaberne vil prioritere dyresundhed (herunder sygdomsbekæmpelsespolitikker for dyr og fugle) og dyrevelfærd højt og vil derfor prøve at fremme forslagene på dette område, f.eks. det om dyretransport. Et forslag om beskyttelse af slagtekyllingers velfærd vil også blive fremmet.

D.5. Fiskeri

Rådet vil koncentrere arbejdet med både intern og ekstern fiskeripolitik om at maksimere og udvikle bæredygtige fiskerimuligheder ved i samråd med aktørerne at gennemføre bevarelses- og kontrolforanstaltninger, der tager fuldt hensyn til miljømæssige, økonomiske og sociale vilkår.

Rådet vil navnlig fokusere på udviklingen og gennemførelsen af flerårige forvaltnings- og genopretningsstrategier og -planer under hensyn til behovet for effektive, sammenhængende og gennemsigtige kontrolforanstaltninger med henblik på at beskytte værdifulde fiskebestande. Rådet vil fremme oprettelsen og driften af regionale rådgivende råd inden for Fællesskabet og yderligere udvikle forvaltningspolitikker for Middelhavet i overensstemmelse med Fællesskabets handlingsplan. Rådet vil også energisk fortsætte arbejdet med udviklingen af tekniske bevarelsesforanstaltninger. Rådet vil vedtage gennemførelsesforanstaltninger vedrørende fastsættelse af den maksimale fiskeriindsats i de vestlige farvande. Rådet vil bevæge sig i retning af lige vilkår for Fællesskabets fiskeri gennem ensartet gennemførelse af den fælles fiskeripolitik og gennem oprettelse af et ensartet system til kontrol og inspektion. Sikring og udvikling af Fællesskabets akvakulturerhverv vil blive prioriteret højt.

Med hensyn til politikken udadtil vil Rådet i overensstemmelse med den vedtagne fællesskabsstrategi forsøge at indgå nye fiskeripartnerskaber med tredjelande (f.eks. Angola og Tanzania). Fremme af Fællesskabets interesser i regionale fiskerierorganisationer for at udvide sådanne organisationers rolle i en bæredygtig forvaltning af internationalt fiskeri vil også være et nøgleområde i 2004.

II. ET OMRÅDE MED FRIHED, SIKKERHED OG RETFÆRDIGHED

Ifølge Amsterdam-traktaten er maj 2004 sidste frist for vedtagelsen af en række foranstaltninger med det formål at yde borgerne en høj grad af sikkerhed inden for et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Kravene i traktaterne blev yderligere uddybet af Det Europæiske Råd i Tammerfors, Sevilla og Thessaloniki.

Der vil i 2004 blive sat afgørende fokus på, om disse vedtagne forpligtelser kan indfries, og det vil sandsynligvis indebære en vidtrækkende dagsorden omfattende hele RIA-samarbejdets virkefelt - asyl, immigration, civilretligt samarbejde, politimæssigt og retligt samarbejde i straffesager. Rådet kan også forventes at engagere sig i en evaluering af resultaterne af Tammerfors-processen med henblik på at indlede en videreudvikling af politikkerne på RIA-området. Derudover vil der blive lagt vægt på at få de ti nye medlemsstater integreret i dette arbejde.

E. ASYL OG INDVANDRING

En fælles asyl- og indvandringspolitik for EU står højt på den europæiske dagsorden. Bekæmpelse af ulovlig indvandring og menneskesmugling vil være en væsentlig prioritet i 2004. Rådet vil desuden videreføre arbejdet med videreudvikling af en fælles asyl- og migrationspolitik på grundlag af lovgivningsprogrammet om mindstenormer, der tager udgangspunkt i Amsterdam-traktaten.

En række lovgivningsforanstaltninger vedrørende punkter på både asyl- og indvandringsområdet, som Amsterdam-traktaten kræver vedtaget senest i maj 2004, drøftes og vil fortsat blive drøftet i RIA-Rådet. Direktiverne om anerkendelse af ret til og procedurer vedrørende asyl vil blive prioriteret ud fra gennemførelsesfristen i maj 2004. Andre relevante foranstaltninger omfatter:

- et direktiv om betingelserne for tredjelandstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på beskæftigelse
- et direktiv om betingelserne for tredjelandstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på studier
- et direktiv om betingelserne for tredjelandstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på forskning.

Konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Thessaloniki udbyggede prioriteringen på områderne indvandring, grænser og asyl med særlig vægt på at forbedre det operationelle samarbejde. Blandt de vigtige spørgsmål, som Rådet skal behandle i 2004 for at opfylde mandatet fra Det Europæiske Råd i Thessaloniki og senere i Bruxelles, vil være:

- forslag til en rådsafgørelse om finansiel støtte fra Fællesskabet til det europæiske program for tilbagevenden
- indførelse af en retlig ramme for udvikling af visuminformationssystemet og det dermed beslægtede spørgsmål om biometriske identifikatorer
- behandling af spørgsmålet om yderligere at forbedre asylprocedurerne, så de bliver mere effektive, og af metoder til bedre at styre indreisen til EU af personer, der har behov for beskyttelse, herunder spørgsmålet om beskyttelse i regionen
- opfølgning af et forslag til Rådets forordning om oprettelse af et europæisk agentur for forvaltning af det operative samarbejde ved EU-medlemsstaternes ydre grænser
- udvikling af mindstenormer for tilbagetagelse, inkl. indgåelse af tilbagetagelsesaftaler med tredjelande.

Det irske og det nederlandske formandskab vil også arbejde med en integreret migrationspolitik; det betyder, at der anvendes en integreret politik på hele "migrationskæden" (fra arbejdet med årsagerne til migration til tilbagesendelse af ulovlige indvandrere og lige rettigheder for tredjelandstatsborgere med lovligt ophold). På linje med denne integrerede strategi over for "migrationskæden" vil der blive lagt vægt på europæisk samarbejde med hensyn til integration af tredjelandstatsborgere med lovligt ophold.

F. INTEGRATION

Styrkelse af EU's integrationspolitik bliver et vigtigt spørgsmål, da det er et af målene i programmet fra Tammerfors og konklusionerne fra Thessaloniki. Det nederlandske formandskab vil afholde et uformelt ministermøde herom. Et af de vigtigste mål bliver at skitsere en europæisk ramme for integration. Ud over at afslutte arbejdet med forslag til specifikke retsakter, der indgår i Tammerforsprogrammet, skal Rådet fremme det almindelige samarbejde om integrationspolitik. Med henblik herpå er der blevet oprettet et EU-integrationsnet af kontaktpunkter til at fremme EU-initiativer på integrationsområdet. Der vil kunne oprettes en permanent struktur til at overvåge og analysere de mange dimensioner af fænomenet migration, og Kommissionens årlige rapport om indvandring og integration vil være en nyttig rettesnor for en fælles integrationsstrategi.

G. POLITISAMARBEJDE I STRAFFESAGER (INKL. ORGANISERET KRIMINALITET OG TERRORISME)

Rådet vil også skulle drøfte en række arbejdsprogrammer inden for politimæssigt og retligt samarbejde i straffesager under afsnit VI på foranledning af Det Europæiske Råd i Tammerfors og de foranstaltninger, der er vedtaget på foranledning af Det Europæiske Råd i Bruxelles og RIA-Rådet efter begivenhederne den 11. september 2001.

På retshåndhævelsesområdet vil der blive fokuseret på foranstaltninger til forbedring af det praktiske politi- og toldsamarbejde og uafklarede aspekter af de arbejdsprogrammer, der er udarbejdet i forbindelse med Det Europæiske Råd i Tammerfors og Bruxelles. Der forventes forslag med udgangspunkt i konklusionerne fra Tammerfors inden for blandt andet økonomisk kriminalitet og korruption.

Kampen mod terrorisme vil fortsat være højt prioriteret. Det irske og det nederlandske formandskabs opmærksomhed vil fokusere på specifikke beslutningsprocesser med det formål at styrke det operationelle samarbejde mellem politi, toldvæsen og sikkerhedstjenester. Der vil blandt andet ske en strømlining af vurderingerne af terrortrusler. Der vil også stadig blive stillet skarpt på finansieringen af terrorisme. Rådet vil i 2004 muligvis også skulle drøfte forslag til opfølgningsretsakter vedrørende udveksling af oplysninger om terrorisme. Opmærksomheden vil i særlig grad være rettet mod bekæmpelse af terrororganisationers eventuelle illegale handel med masseødelæggelsesvåben.

Med hensyn til organiseret kriminalitet vil Rådet videreføre EU-strategien for forebyggelse og bekæmpelse af organiseret kriminalitet i overensstemmelse med resultatet af midtvejsrevisionen af strategien. Den mere intensive fokusering på bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet vil blive bibeholdt. Rådet vil også videreføre arbejdet på grundlag af henstillingerne fra konferencen om organiseret kriminalitet i november 2003 i Dublin, der fokuserede på spørgsmålet om partnerskab mellem offentlige og private aktører i bekæmpelsen af organiseret kriminalitet.

På dette område vil der også knytte sig særlig interesse til udfaldet af revisionen af handlingsplanen mod organiseret kriminalitet samt evalueringen af Det Europæiske Kriminalpræventive Net (EUCPN).

Blandt de øvrige højt prioriterede spørgsmål er foranstaltninger til forbedring af det praktiske politisamarbejde, for eksempel i forbindelse med Europamesterskabet i fodbold i 2004 og tyveri af køretøjer.

Rådet vil også behandle spørgsmålet om den offentlige forvaltnings, navnlig politiets, integritet og standarder i overensstemmelse med Europarådets dagsorden. Der vil blive fremsat forslag om at give Europarådets etiske kodeks for politiet i Europa højere status i EU.

H. RETLIGT SAMARBEJDE I STRAFFESAGER

Der drøftes fortsat en række foranstaltninger i Rådets regi med henblik på retligt samarbejde i straffesager. Det drejer sig om:

- rammeafgørelsen om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på bødestrafte
- rammeafgørelsen om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på afgørelser om konfiskation
- rammeafgørelsen om anvendelse af "ne bis in idem"-princippet
- rammeafgørelsen om forurening forårsaget af skibe
- rammeafgørelsen om en europæisk bevissikringskendelse.

Bekæmpelse af organiseret økonomisk kriminalitet forventes at være emnet for en meddelelse fra Kommissionen senere i år. I 2004 vil Rådet også drøfte forslag til retsakter.

På dette område vil der også knytte sig særlig interesse til udfaldet af revisionen af handlingsplanen mod organiseret kriminalitet og evalueringen af Det Europæiske Kriminalpræventive Net (EUCPN).

I. NARKOTIKA

I 2004 vil der skulle foretages en endelig evaluering af EU's narkotikahandlingsplan 2000-2004. Det er hensigten, at planen skal indebære en integreret EU-strategi, hvor udbuds- og efterspørgselsreduktion ses som gensidigt forstærkende elementer, og hvor der også lægges vægt på internationalt samarbejde. Evalueringen vil tage hensyn til, at der skal udarbejdes en ny EU-strategi og handlingsplan for tiden efter 2004.

Evalueringen af EU's narkotikahandlingsplan 2000-2004 vil blive afsluttet i anden halvdel af 2004. Europa-Kommissionen har allerede indledt arbejdet med henblik herpå. Den nye EU-narkotikastrategi 2005-2010 vil blive udarbejdet, således at Rådet kan vedtage den under det nederlandske formandskab, og der vil blive udarbejdet et forslag til en ny EU-narkotikahandlingsplan (2005-2007), der skal indeholde et initiativ vedrørende syntetiske stoffer. Konferencen om narkotika i maj 2004 i Dublin vil bidrage til udviklingen af den nye EU-narkotikastrategi og handlingsplan. Konferencen vil inddrage civilsamfundet i processen og derved imødekomme henstillingen herom i midtvejsevalueringen af handlingsplanen for 2000-2004.

J. CIVILRETLIGT SAMARBEJDE

Med hensyn til civilretligt samarbejde vil Rådets arbejde navnlig handle om foranstaltninger i forbindelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Tammerfors. Som led i den samlede indsats for en bedre adgang til retlig prøvelse er det vigtigt at forbedre, forenkle og strømline gældende procedurer. Rådet forventes at drøfte følgende retsakter:

- forslag til forordning om et europæisk tvangsfuldbyrdsdokument for ubestridte krav
- forslag til direktiv om erstatning til ofre for forbrydelser
- forslag til forordning om lovvalgsregler for forpligtelser uden for kontraktforhold
- forslag til forordning om indførelse af en EF-procedure for betalingspåbud.

Rådet vil eventuelt også tage følgende emner op:

- søgsmål om krav af mindre værdi
- alternative tvistbilæggelsesordninger
- lovgivningen om kontraktlige forpligtelser
- bedre håndhævelse af retslige afgørelser
- evaluering af forordningerne om forkyndelse af dokumenter
- påbud om betaling af gæld.

Rådet vil desuden støtte arbejdet i Haagerkonferencen om International Privatret og bidrage til modernisering af Lugano-traktaten.

K. EKSTERNE ASPEKTER

RIA-spørgsmål optræder i stadig større grad i EU's forbindelser med tredjelande. Det vil kræve, at der udarbejdes og gennemføres et detaljeret RIA-arbejdsprogram for forbindelserne med tredjelande med henvisning til eksisterende prioriteringer, samarbejdsaftaler og handlingsplaner.

L. CIVILBESKYTTELSE

På civilbeskyttelsesområdet vil Rådet fortsætte arbejdet med forebyggelse og indgriben i tilfælde af naturkatastrofer og teknologiske katastrofer. Rådet vil behandle Kommissionens meddelelse om en fælles strategi for forebyggelse af katastrofer i EU og om styrkelse af EU's kapacitet på civilbeskyttelsesområdet, der forventes fremsat i begyndelsen af 2004. Der vil blive udviklet en efterfølger for det nuværende EF-handlingsprogram, der udløber den 31. december 2004, og det vil blive forelagt Rådet og Parlamentet og sandsynligvis blive kombineret med en revision af, hvordan den fællesskabsordning for civilbeskyttelsesindsatsen, der blev etableret i slutningen af 2001, fungerer.

Rådet vil fortsat støtte den praktiske gennemførelse af CBRN-programmet med særlig vægt på spørgsmål i forbindelse med den første årsberetning om CBRN-programmet, som skal forelægges Rådet i december 2003. Den anden årsberetning om CBRN-programmet vil blive forelagt Rådet i slutningen af 2004.

M. BORGERNE OG FORVALTNINGEN

Tanken om et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed dækker mere end spørgsmål om retlige og indre anliggender. Begrebet skal også omfatte borgernes demokratiske deltagelse i, hvad der sker på samtlige niveauer af forvaltningen i EU. Spørgsmålet om forbindelsen mellem borgerne og den offentlige forvaltning skal tages op. Det irske formandskab vil derfor i april være vært for en særlig ministerkonference om formidling af Europa til befolkningen. Det nederlandske formandskab vil i september være vært for den tredje konference om kvalitet i den offentlige forvaltning i EU, og det foreslår en evaluering af handlingsplanen om bypolitik (Lille 2000) med særlig fokus på borgernes deltagelse.

De to formandskaber agter også at gøre EU-institutionerne mere gennemsigtige, end de er nu. Det vil blandt andet blive taget op i forbindelse med Kommissionens evaluering af forordningen om aktindsigt og resultatet af regeringskonferencen.

III. MOD EN BEDRE VERDEN

N. ACCEPT AF GLOBALT ANSVAR

N.1. EU's engagement i resten af verden

Den største udfordring for Rådet i 2004 består i at videreføre håndfaste, sammenhængende, effektive og troværdige politikker for forbindelserne udadtil, der fremmer EU's interesser i resten af verden og støtter fred, demokrati, velstand og retssikkerhed.

Vort mål er at opretholde et effektivt multilateralt system, der bygger på folkeretten og er i overensstemmelse med De Forenede Nationers Pagt.

For at nå dette mål er det bydende nødvendigt at videreudvikle den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP) i 2004. EU-sikkerhedsstrategien er et middel til at se FUSP og den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik (ESFP) i et videre perspektiv. Rådet vil i 2004 fortsætte opfølgingsarbejdet med denne EU-sikkerhedsstrategi på grundlag af mandatet fra Det Europæiske Råds møde i december 2003.

EU skal sikre en reel sammenhæng i den brede vifte af foranstaltninger udadtil. I den forbindelse vil Rådet arbejde nært sammen med Kommissionen om at udvikle og gennemføre EU's politikker for forbindelserne udadtil.

EU vil fortsætte bekæmpelsen af terrorisme ved i fuldt omfang at gøre brug af sine interne og eksterne instrumenter. Bekæmpelsen af global terrorisme vil være et væsentligt element i EU's dialog med tredjelande.

N.2. Udvikling af den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik

EU's kapacitet til at forebygge og styre konfliktsituationer uden for EU's grænser er et grundlæggende aspekt af et sammenhængende og reelt engagement i resten af verden. Den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik (ESFP) er af central betydning for, at EU kan føre dette engagement ud i livet. Vedtagelsen og gennemførelsen af EU-sikkerhedsstrategien vil få indvirkning på ESFP i tiden fremover.

Krisestyring er et centralt begreb i ESFP, og i 2004 vil EU sandsynligvis yde en voksende operationel indsats. I 2003 blev der iværksat tre ESFP-operationer: Den Europæiske Unions politimission (EUPM) i Bosnien-Hercegovina (BiH), Operation Concordia i Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien, og Operation Artemis i DR-Congo. På grundlag af erfaringerne fra disse missioner vil der i december 2003 blive iværksat en politimission i Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien - Proxima. Det er planen, at EUPM og Proxima skal fortsætte i hele 2004, og Rådet vil i 2004 sandsynligvis blandt andet overveje en opfølgingsmission til NATO's stabiliseringsstyrke (SFOR) i Bosnien-Hercegovina. EU vil være rede til at gennemføre andre krisestyringsoperationer, afhængig af den internationale udvikling, FUSP-prioriteterne og EU's egen kapacitetsudvikling. Der vil derfor blive lagt vægt på civil/militær samordning (CMCO) mellem alle de EU-aktører, der er relevante i forbindelse med krisereaktion.

Der vil blive lagt stor vægt på en stadig udvikling af EU's kapacitet, både på det militære og det civile område. Rådet vil fokusere på udviklingen af militær kapacitet gennem processen med det overordnede mål og kapacitetsudviklingsmekanismen (CDM), inkl. den europæiske kapacitets-handlingsplan (ECAP) og samarbejdet mellem EU og NATO. Militært samarbejde mellem medlemsstaterne er et vigtigt bidrag til at styrke den militære kapacitet. Det vil omfatte bedre interoperabilitet mellem medlemsstaterne, de tiltrædende stater, kandidatlandene og de lande, der eventuelt vil kunne stille styrker til rådighed med det formål at opnå den mest økonomiske og praktiske løsning i betragtning af EU's knappe ressourcer. På grundlag af mandatet fra Det Europæiske Råd i Thessaloniki vil der stadig blive arbejdet på i 2004 at oprette et mellemstatsligt agentur for udvikling af forsvarskapaciteter, forskning, anskaffelse og forsvarsmateriel.

Arbejdet på det civile område vil fokusere både på politikapacitet og på andre civile retssikkerhedsaspekter. Der vil også blive taget fat på, hvad det indebærer for EU's krisestyringskapacitet, at de nye medlemsstater tiltræder EU, og udviklingen af EU's krisestyringskapacitet gennem øvelser vil blive behandlet. I overensstemmelse med EU's etablerede øvelsespolitik vil der blive afviklet en krisestyringsøvelse i maj 2004 ("CME04"). EU's øvelsesprogram vil blive fortsat og gennemført for at afprøve og forbedre procedurer og kommando- og kontrolmuligheder ved en række krisestyrings-scenarier på både politisk-militært og operationelt plan.

Konfliktforebyggelse vil være højt prioriteret på alle områder i EU i 2004. Gennemførelsen af EU-programmet til forebyggelse af voldelige konflikter vil stå højt på Rådets dagsorden i 2004 og være genstand for en rapport til Det Europæiske Råd i juni. I foråret 2004 vil der blive afholdt en konference om konfliktforebyggelse i Dublin.

Rådet vil i 2004 uddybe EU's forbindelser til andre multilaterale organisationer på krisestyringsområdet. I 2003 blev der undertegnet en politisk erklæring fra EU og FN om øget samarbejde på dette område. I 2004 vil Rådet arbejde på at omsætte denne politiske erklæring i praksis. Samarbejdet vil kunne udnyttes til en vellykket afvikling af operation Artemis i DR-Congo på FN's generalsekretærs opfordring.

På grundlag af den etablerede ramme for forbindelserne mellem EU og NATO (dvs. de såkaldte Berlin plus-ordninger) vil løbende samarbejde og koordination mellem de to organisationer om spørgsmål i forbindelse med krisestyring og kapacitetsudvikling få særlig betydning i 2004. Efterhånden som ESFP fungerer stadig mere effektivt, vil Rådet bestræbe sig på at sikre den størst mulige gennemsigtighed og flest mulige konsultationer mellem de to organisationer, samtidig med at unødvendig overlappning undgås.

Rådet vil også fremme effektive konsultationsmekanismer og praktisk samarbejde mellem EU og OSCE.

O. OPBYGNING AF ET INTERNATIONALT MULTILATERALT SAMARBEJDE

O1. De Forenede Nationer

Rådet vil i 2004 fokusere på at fremme reel multilateralisme. I denne forbindelse vil det søge at styrke samarbejdet mellem EU og FN, navnlig på området konfliktforebyggelse og krisestyring. Da FN-generalsekretærens Panel på Højt Plan vedrørende Trusler, Udfordringer og Forandring står over for at skulle aflægge rapport senest i september 2004, har EU lejlighed til reelt at bidrage til panelets arbejde med at vurdere udfordringerne for den internationale fred og sikkerhed og indkredse, hvilke forandringer der er nødvendige for at sikre, at disse udfordringer tages op gennem effektiv kollektiv handling.

På basis af generalsekretærens reformforslag, vil EU aktivt og konstruktivt engagere sig i debatten om at styrke FN.

Rådet vil arbejde videre med den fortsatte gennemførelse af de tilsagn, der blev afgivet i erklæringen fra FN's millenniumtopmøde i forbindelse med Monterrey-konsensusen om global handel og på verdensstopmødet om bæredygtig udvikling i Johannesburg. Rådet vil i lighed med tidligere år opstille en liste over Den Europæiske Unions prioriteter forud for 60. samling i FN's Generalforsamling.

Rådet bekræfter på ny, at det tillægger det stor betydning, at Den Internationale Straffedomstol fungerer effektivt. Med henblik på at bidrage til at nå målet om størst mulig deltagelse i Rom-statutten, vil EU og medlemsstaterne sætte alt ind på at fremme denne proces ved i alle relevante tilfælde at rejse spørgsmålet om den bredest mulige ratifikation, accept, godkendelse eller tiltrædelse af statutten og gennemførelse heraf i forbindelse med forhandlinger eller politisk dialog med tredjelande, grupper af lande eller relevante regionale organisationer.

O2. Menneskerettigheder

Rådet vil i begyndelsen af 2004 udstikke strategiske retningslinjer vedrørende EU's holdning på 60. samling i FN's Menneskerettighedskommission.

Rådet vil vurdere den årlige menneskerettighedsdialog, der føres med Kina og Iran, og det vil fortsat arbejde for at integrere menneskerettighederne i den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Rådet vil sandsynligvis vedtage retningslinjer vedrørende børn og væbnede konflikter. Rådet vil sandsynligvis blive bedt om at vedtage retningslinjer vedrørende menneskerettighedsforkæmpere.

Endelig vil EU fortsat samarbejde med Europarådet og OSCE for at fremme demokrati, menneskerettigheder og retsstatsprincippet.

O3. Udvikling

På udviklingsområdet vil Rådet fokusere på behovet for at gøre fremskridt i relation til de tilsagn, der er givet på konferencerne i Doha, Monterrey og Johannesburg. Inden for rammerne af forbindelserne mellem EU og AVS-landene vil der blive foretaget en formel vurdering af fremskridtene med hensyn til det økonomiske partnerskab mellem EU og AVS-landene (ØPA) på basis af en gennemgang af udviklingen i ØPA-forhandlingerne, som Kommissionen forventes at forelægge i løbet af 2004. Der vil blive afholdt et møde i EU-AVS-Ministerrådet den 6.-7. maj 2004 i Botswana.

Kommissionen fremlagde i efteråret 2003 en meddelelse i forbindelse med budgettet for Den Europæiske Udviklingsfond. Der vil finde drøftelser sted om dette spørgsmål i 2004. Hvis der ikke indgås en budgetaftale, bør forhandlinger om 10. EUF indledes i 2004.

På udviklingssamarbejdsområdet vil en af Rådets hovedopgaver være at opnå fremskridt, og om muligt, afslutte arbejdet med udkastene til Rådets og Europa-Parlamentets forordninger om decentraliseret samarbejde og om samarbejde med Asien og Latinamerika. Der forventes forslag fra Kommissionen om samarbejde med Sydafrika og støtte til menneskerettigheder og demokratisering.

Der vil opstå en lang række spørgsmål i forbindelse med forberedelsen af internationale konferencer og andre forhandlingsfora. Herunder London-konventionen om fødevarehjælp. Der vil være behov for input til forberedelserne i Bruxelles vedrørende UNCTAD XI-konferencen i juni 2004 i Brasilien og Kairo plus 10-konferencen om befolkningsspørgsmål.

Inden for rammerne af udviklingssamarbejdet omfatter nogle af spørgsmålene i 2004 en evaluering af gennemførelsen af meddelelserne om sundhed/udryddelse af fattigdom, revisionen af en del af Cotonou-aftalen, Rådets resultatevaluering af Kommissionens gennemførelse af EUF, midtvejsevalueringerne af landestrategier/regionale strategier og forhandlingerne om Europa-Kommissionens årsberetning. Bekæmpelsen af sygdomme som HIV/aids, malaria og tuberkulose vil fortsat stå højt på Rådets dagsorden.

Ud over det almindelige arbejdsprogram vil en række langsigtede emner blive sat på dagsordenen i 2004. Disse omfatter opfølgningen af de aftaler, der blev indgået på WSSD og i Monterrey, forbindelserne med de nye medlemsstater og harmoniseringen af støtte. Der vil blive lagt særlig vægt på kohærenssspørgsmål.

Det vil være nødvendigt at overveje de konkrete implikationer af udvidelsen, herunder tiltrædelseslandenes integrering i gældende fællesskabsret for udviklingssamarbejdspolitikken.

O4. Multilateral handelspolitik

I forbindelse med den multilaterale handelspolitik bør Rådet fokusere på forhandlingerne om Doha-dagsordenen for udvikling for at sikre afbalancerede fremskridt vedrørende alle spørgsmål i fasen op til afslutningen af runden. Det er EU's hovedformål i denne proces at fremme yderligere liberalisering af handelen samtidig med en styrkelse af WTO's regelbaserede system, forbedring af udviklingslandenes integration og reelle deltagelse i det multilaterale handelssystem ved hjælp af arbejde med grænsefladen mellem handel og relaterede spørgsmål og politikker, bl.a. ikke-handelsmæssige spørgsmål. Til trods for tilbageslaget i Cancún går EU fortsat stærkt ind for en multilateral tilgang til handelspolitikken. Rådet holder sig i tæt kontakt med Kommissionen med hensyn til dette område og er parat til at træffe foranstaltninger, hvis det skulle blive nødvendigt.

WTO-opfølgningen i forbindelse med udvidelsen vil også kræve Rådets opmærksomhed i 2004.

O5. Ikke-spredning og nedrustning

EU er fast besluttet på at forebygge og om muligt vende udviklingen med hensyn til spredning af våben, navnlig masseødelæggelsesvåben, bl.a. i forbindelse med bekæmpelsen af terrorisme. EU har gjort en god start med den handlingsplan for gennemførelsen af grundprincipperne i en EU-strategi mod spredning af masseødelæggelsesvåben, som blev vedtaget under det græske formandskab. Rådet vil i 2004 fokusere på yderligere uddybning og gennemførelse af strategi- og handlingsplanen. Arbejdet med udviklingen af handlingsplanen i 2004 vil sandsynligvis især fokusere på langfristede foranstaltninger. Denne proces bør føre til integrering af spørgsmålet om ikke-spredning i den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Et vigtigt og tværgående element i dette arbejde bliver udviklingen af foranstaltninger til styrkelse af det multilaterale system på området ikke-spredning og nedrustning. Navnlig vil Rådet søge at finde veje til at støtte og yderligere styrke FN's Sikkerhedsråds rolle i relation til masseødelæggelsesvåben. Rådet vil også søge at arbejde tæt sammen med andre nøglepartnere, herunder USA og NATO, for at udvikle en fælles forståelse af truslen fra masseødelæggelsesvåben og mulige svar herpå.

Den tredje komité til forberedelse af gennemgangskonferencen i år 2005 under traktaten om ikke-spredning af kernevåben bliver en central begivenhed for så vidt angår nedrustning og ikke-spredning i 2004, og EU vil arbejde tæt sammen med andre i bestræbelserne på at nå til enighed om et solidt grundlag for et positivt resultat af gennemgangscyklussen. I denne forbindelse vil indgåelse af en snarlig aftale om forordningen om Euratoms sikkerhedskontrol være en nøgelfaktor for at EU kan opfylde sine ikke-sprednings-forpligtelser i henhold til traktaten om ikke-spredning af kernevåben.

EU vil fortsat arbejde for international enighed om behandlingen af de problemer, der forårsages af eksplosive krigsefterladenskaber, og vil fremsætte forslag til en ændring af konventionen om forbud mod eller begrænsninger i anvendelsen af visse konventionelle våben, så der opnås overensstemmelse til støtte for bestræbelserne på at indføre strengere regler og specifikationer.

EU vil fortsat bekæmpe ulovlig handel med håndvåben og lette våben og aktivt bidrage til etableringen af et internationalt instrument, der kan gøre det muligt for stater på en pålidelig måde og i god tid at identificere og efterspore ulovlige håndvåben og lette våben.

Bestræbelserne vil fortsætte for at opnå universel accept af Ottawa-konventionen om personelminer, navnlig i lyset af topmødet om mineforbud i Nairobi i november/december 2004.

P. UDVIDELSE AF OMRÅDET MED FRED OG SIKKERHED

P1. Det vestlige Balkan

Det Europæiske Råd i Thessaloniki og topmødet mellem EU og det vestlige Balkan har bekræftet, at Rådet fortsat vil tillægge det vestlige Balkan høj prioritet. Thessaloniki-dagsordenen præciserede, at det fælles mål for EU og landene i området er deres fremtidige integration i EU-strukturerne. Dette mål skal nås ved hjælp af vidtrækkende politiske, økonomiske og institutionelle reformer i de enkelte lande på det vestlige Balkan. EU vil fortsat støtte landene i området i deres bestræbelser på at konsolidere demokrati, sikkerhed og stabilitet og på at fremme økonomisk udvikling og regionalt samarbejde.

Stabiliserings- og associeringsprocessen vil fortsat udgøre de grundlæggende rammer for udviklingen af EU's forbindelser med det vestlige Balkan. Kommissionens udtalelse om Kroatiens ansøgning om medlemskab af EU forventes i første halvdel af 2004, og som næste skridt vil Rådet foretage en gennemgang. Rådet vil behandle ansøgningen på grundlag af Kommissionens vurdering, navnlig vurderingen af, om Kroatien opfylder de politiske Københavnskriterier, herunder graden af samarbejde med Den Internationale Krigsforbryderdomstol vedrørende det Tidligere Jugoslavien.

Rådet vil gøre status over fremskridtene i forbindelse med gennemførelsen af de to stabiliserings- og associeringsaftaler (ASA), der allerede er indgået, nemlig med Kroatien og Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien. Forhandlingerne vil fortsætte med Albanien, og Rådet vil vurdere resultaterne af forhåndsvurderingen af en ASA med Bosnien-Hercegovina. Rådet vil vurdere resultaterne af Kommissionens forhåndsvurdering af en ASA med Serbien og Montenegro. Rådet vil også fortsat arbejde sammen med landene i området om at bekæmpe organiseret kriminalitet og korruption og om at forbedre graden af samarbejde med Den Internationale Krigsforbryderdomstol vedrørende det Tidligere Jugoslavien.

Som fastlagt i Thessaloniki, vil de nye ordninger for en udvidet politisk dialog med det vestlige Balkan blive fuldstændigt implementeret i løbet af 2004. Rådet vil have sin fulde opmærksomhed rettet mod den politiske udvikling i hele regionen. Udviklingen med hensyn til Kosovo vil være af særlig betydning i lyset af planerne om en generel gennemgang af fremskridt i forbindelse med den styrkede politik om "standarder før status" senest i midten af 2005.

P2. Forbindelserne med Rusland og et bredere Europa/initiativet vedrørende nye nabolande

Udvidelsen af EU den 1. maj 2004 betyder øget fokus på EU's forbindelser med nabolande og især på det strategiske partnerskab med Rusland.

I tilfældet Rusland vil Rådet søge at opnå fremskridt med hensyn til den omfattende række af udestående spørgsmål, navnlig Ruslands tiltrædelse af WTO, samarbejde om handel og investeringer og om retlige og indre anliggender. Rådet vil også fortsat følge op på det arbejde, der blev sat i gang på topmødet i Skt. Petersborg i maj 2003 vedrørende idéen om de fire rum, narkotikasamarbejde og udvikling af arbejdet med et permanent partnerskabsråd.

Rådet vil vurdere den fælles strategi over for Rusland og forberede arbejdet med topmøderne mellem EU og Rusland. Topmøderne spiller sammen med den udstrakte dialog med Rusland på mange niveauer en vigtig rolle som bidrag til at forstærke de politiske forbindelser mellem EU og Rusland på højeste plan. Rådet vil arbejde for et øget strategisk samarbejde med Rusland, navnlig for så vidt angår ESFP, som et vigtigt element i forbindelserne mellem EU og Rusland.

Gennemførelsen af konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Thessaloniki om politikker for et bredere Europa/nye naboer bliver et prioriteret spørgsmål i 2004. Der vil blive lagt særlig vægt på at forbedre gennemførelsen af de nuværende aftaler mellem EU og de berørte lande. Rådet ser frem til at modtage handlingsplaner fra Kommissionen om en række lande, bl.a. Ukraine, Moldova og partnere i de sydlige Middelhavslande, med hvem EU allerede har associeringsaftaler.

P3. Det sydlige Kaukasus og Centralasien

Rådet vil arbejdet for at færdiggøre en omfattende EF-politik for at støtte demokratisering, retsstatsprincipper og konfliktløsning i det sydlige Kaukasus. Det vil fuldt ud tage hensyn til det arbejde, som EU's særlige repræsentant har udført i forbindelse med opfyldelsen af sit mandat for dette.

Rådet vil også søge at fremme den politiske dialog med regeringerne i Centralasien om prioriterede spørgsmål med relation til demokratisering og retsstatsprincipper samt om samarbejdet om bekæmpelse af ulovlig narkotika- og menneskehandel.

P4. Samarbejde med OSCE og Europarådet

Rådet vil også samarbejde med centrale partnerorganisationer som OSCE og Europarådet for at opnå fremskridt med hensyn til løsning af konflikter og støtte til demokratiseringen, retsstatsprincipperne og menneskerettighederne. De prioriterede områder for samarbejdet omfatter Moldova og Tjetjenien. Samarbejde i det sydlige Kaukasus og Centralasien vil også stå på dagsordenen.

P5. Mellemøstfredsprocessen og Middelhavsområdet

Et af de spørgsmål, der har den højeste prioritet for EU i 2004, bliver i samarbejde med centrale partnere at fortsætte bestræbelserne på at støtte fredsprocessen i Mellemøsten. Som aktivt medlem af kvartetten vil EU stræbe efter fuld gennemførelse af køreplanen med henblik på at nå målet om to stater, Israel og en levedygtig og demokratisk palæstinensisk stat, der lever side om side i fred og sikkerhed. Rådet vil især fokusere på de dimensioner i fredsprocessen, der vedrører politisk, sikkerhedsmæssig og økonomisk genopbygning.

Herudover vil Rådet søge at styrke dialogen med Middelhavsområdet generelt via Barcelona-processen. I første halvdel af 2004 vil der finde et midtvejsmøde sted i Dublin mellem Euro-Middelhavs-områdets udenrigsministre. På dette møde bliver der lejlighed til at gøre status over de

fremskridt, der er gjort med hensyn til gennemførelsen af konklusionerne fra det sjette møde mellem Euro-Middelhavs-områdets udenrigsministre, og der bliver mulighed for at sætte gang i en fornyet dialog på det politiske, økonomiske, sociale og kulturelle område. Der vil blive afholdt et lignende møde i anden halvdel af 2004. Rådet ser frem til ratificeringen i 2004 af associeringsaftalerne med Egypten og Libanon, og det vil fortsætte den endelige færdiggørelse af forhandlingerne om en associeringsaftale med Syrien.

Rådet vil udforme en samlet strategi over for Mellemøsten/den arabiske verden i første halvdel af 2004. De overordnede rammer herfor vil være den europæiske sikkerhedsstrategi, og der vil blive taget hensyn til eksisterende politikker og programmer.

Rådet vil tilskynde til fremskridt i forhandlingerne om frihandelsaftalen med Samarbejdsrådet for Golfstaterne (GCC). Forbindelserne mellem EU og GCC vil blive gennemgået på det 14. møde i Det Fælles Råd EU-GCC på ministerplan, der afholdes i marts i Bruxelles.

Rådet vil fortsat følge udviklingen i Iran tæt. Alt afhængigt af, hvilke fremskridt Iran måtte gøre på de berørte områder, vil forhandlingerne om dels en handels- og samarbejdsaftale, dels parallelle aftaler om politisk dialog og samarbejde vedrørende bekæmpelsen af terrorisme kræve Rådets opmærksomhed. Rådet vil følge den fremskyndede proces med at overdrage den udøvende magt til de irakiske myndigheder. EU vil fortsat bidrage til den politiske og økonomiske genopbygning af Irak overalt, hvor det er muligt.

Q. UDDYBNING AF SAMARBEJDET MED CENTRALE PARTNERE

Q1. De transatlantiske forbindelser

De transatlantiske forbindelser er af største grundlæggende og gensidige betydning for EU og USA. I 2004 vil Rådet arbejde for at sikre solide og produktive politiske og økonomiske transatlantiske forbindelser på grundlag af brede fælles interesser og fælles værdier. Set ud fra et politisk perspektiv vil Rådet arbejde tæt sammen med både USA og Canada om spørgsmål som for eksempel bekæmpelse af spredningen af masseødelæggelsesvåben, behandling af den globale terrorisme og fremme af udviklingssamarbejdet og løsning af HIV/aids-problemerne, især i Afrika.

På det økonomiske område bliver der behov for at tackle den handelsmæssige dagsorden mellem EU og USA på en positiv måde, herunder centrale spørgsmål som for eksempel GMO'er, stål og FSC. Der vil finde et topmøde sted med USA i første halvdel af 2004. Der vil blive afholdt topmøder med Canada i første og andet halvår.

Med hensyn til Canada vil der også blive foretaget en opfølgning af revisionen af de tosidede forbindelser og forhandlingerne om en aftale mellem EU og Canada til styrkelse af samhandel og investeringer.

Q.2. Afrika

2004 vil give EU lejlighed til på ny at bekræfte vigtigheden af dialog mellem EU og Afrika. Rådet tilstræber en aktiv dialog med fornyet styrke, der omfatter møder på ministerplan. Muligheden for at indkalde til et EU-Afrika-topmøde vil indgå i overvejelserne.

Rådet vil fortsat støtte udviklings- og konfliktforebyggelsesinitiativer for hele Afrika såvel som for regioner. Der vil blive lagt særlig vægt på støtte til NEPAD (Det nye partnerskab for Afrikas udvikling) og til Den Afrikanske Union, ikke mindst peer-review-mekanismen om god regeringsførelse og Den Afrikanske Unions indsats for at påtage sig et større ansvar for konfliktforebyggelse og fredsbevarelse. I denne forbindelse vil Rådet gennemgå og forny sin fælles holdning om forebyggelse, løsning og styring af konflikter i Afrika. EU ser frem til yderligere at kunne udvikle den afrikanske fredsfacilitet, som bliver et vigtigt bidrag til opbygning af afrikansk kapacitet på konfliktforebyggelses- og krisestyringsområdet.

Rådet vil fortsat følge situationen i De Store Søers Område nøje og især den forberedende proces vedrørende indkaldelse af en konference om De Store Søers Område i 2004.

Q.3. Latinamerika og Caribien

EU vil fortsat styrke sine forbindelser med Latinamerika og Caribien ved hjælp af det biregionale, strategiske partnerskab. EU-LAC-topmødet i Mexico den 28.-29. maj 2004 vil blive den første lejlighed for det udvidede EU til på stats- og regeringschefniveau at beskæftige sig med denne region. Topmødet vil også give mulighed for dialog med subregionale partnere.

Ratifikationen i alle medlemsstater af associeringsaftalen mellem EU og Chile ventes at være tilendebragt i begyndelsen af 2004, hvorefter den samlede aftale kan træde i kraft. Forhandlingerne om en associeringsaftale mellem EU og Mercosur vil fortsætte i 2004 med henblik på snarlig undertegnelse. EU vil fortsat støtte fremskridt vedrørende fred, stabilitet, demokrati og socioøkonomiske forhold i hele regionen.

Q.4. Asien

ASEM-udenrigsministermødet i april 2004 i Dublin og ASEM 5-topmødet i oktober 2004 i Hanoi vil give impuls til et fortsat samarbejde og et styrket forhold mellem EU og de asiatiske partnere. Endvidere mødes ASEM-finans- og økonomiministre i andet halvår af 2004. Rådet vil i løbet af 2004 skulle tage stilling til burmesisk deltagelse i ASEM.

EU vil fortsætte sin udbytterige politiske dialog med Japan, Kina, Indien og Sydkorea i 2004, herunder i forbindelse med forberedelse og indkaldelse af topmøder. Rådet vil også overveje, hvordan der bedst kan gøres fremskridt i den politiske dialog med andre stater i regionen, navnlig Pakistan og Indonesien.

EU vil fortsat prioritere Afghanistan. I 2004 skal Bonn-processen afsluttes med valget af en fuldt repræsentativ regering. Der vil endvidere blive lagt tilstrækkelig vægt på blandt andet stabiliserings- og genopbygningsprocessen. EU vil fortsat medvirke fuldt ud i tæt samarbejde med sine partnere.

EU vil fortsat støtte bestræbelserne for fred og sikkerhed på den koreanske halvø, især med hensyn til ikke-spredning.